

محاربه و افساد فی الارض

مؤلف:

عبدالله بن محمد بن عبد الوهاب

انتشارات معید مهر

تهران - پاییز ۱۴۰۳

MCEID

انتشارات معید مهر

سرشناسه	: نمرودی، علیرضا، ۱۳۶۰-
عنوان قراردادی	: ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: محاربه و افساد فی الارض /مؤلف علیرضا نمرودی ؛ ویراستار مهران غلامیان.
مشخصات نشر	: تهران: معید مهر، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۷۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۸۶۱-۱۸-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
پادداشت	: کتابنامه: ص. ۷۰.
موضوع	: محاربه (فقه)
	: Muharibah (Islamic law)
	: افساد فی الارض
	: Mischief in the land
رده بندی کنگره	: ۵/BP۱۹۶
رده بندی دیویی	: ۳۷/۲۹۷
شماره کتابشناسی	: ۹۷۴۱۱۶۹

عنوان کتاب:	محاربه و افساد فی الارض
مؤلف:	علیرضا نمرودی
ناظر ویراستار:	علیرضا حیدری
ناشر:	انتشارات معید مهر
ویراستار:	مهران غلامیان
طراحی جلد:	امید نسیمی زاده
نوبت چاپ:	پ اول - پاییز ۱۴۰۳
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۴۸۶۱-۱۸-۴
قیمت:	۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال
تلفن:	۰۲۱-۲۲۱۱۱۲۸۴
پایگاه اینترنتی:	www.Moeid.law
	www.Moeid.academy
پست الکترونیکی:	Info@moeid.academy

فهرست مطالب

۹	 سخن ناشر
۱۱	 پیشگفتار
۱۳	 فصل اول: جرم محاربه
۱۵	 گفتار یکم: مفهوم محاربه
۱۶	 گفتار دوم: شرایط لازم برای تحقق جرم محاربه
۱۶	 بند یکم: عنصر مادی
۱۶	 ۱- رفتار مجرمانه
۱۷	 ۲- موضوع جرم
۱۷	 ۳- نتیجه مجرمانه
۱۸	 ۴- شرایط ارضاع و احوال ارتکاب جرم
۱۹	 بند دوم: عنصر معنوی
۱۹	 ۱- سوءنیت (عمد)
۲۰	 ۲- سوءنیت (عمد) خاص
۲۰	 ۳- انگیزه
۲۱	 گفتار سوم: مجازات جرم محاربه
۲۱	 بند یکم: میزان و انواع مجازات محارب
۲۲	 بند دوم: توبه‌ی محارب
۲۵	 فصل دوم: جرم افساد فی الارض
۲۷	 گفتار یکم: مفهوم افساد فی الارض
۲۸	 گفتار دوم: شرایط لازم برای تحقق جرم افساد فی الارض
۲۸	 بند یکم: عنصر مادی
۲۸	 ۱- رفتار مجرمانه
۲۹	 ۲- موضوع جرم
۲۹	 ۳- نتیجه‌ی مجرمانه

۳۰	۴- شرایط و اوضاع و احوال ارتکاب جرم
۳۰	بند دوم: عنصر معنوی
۳۰	۱- سوءنیت (عمد) عام
۳۱	۲- سوءنیت (عمد) خاص
۳۱	۳- انگیزه
۳۱	گفتار سوم: مجازات جرم افساد فیالارض
۳۳	فصل سوم: آیین دادرسی
۳۵	گفتار یکم: صلاحیت
۳۶	گفتار دوم: مرور زمان
۳۶	گفتار سوم: اعتراض به آراء و اجرای حکم
۳۷	فصل چهارم: آرای نهائیه و نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه
۳۹	گفتار یکم: آراء نهائیه
۴۵	گفتار دوم: نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه
۵۵	پیوست‌ها
۵۷	پیوست ۱: مواد قانون
۶۶	پیوست ۲: پرسش و پاسخ
۷۰	منابع

سخن ناشر

سلام و درود به شما خواننده گرامی، بسیار مفتخر و خوشحالیم که کتابی از مجموعه کتب کاربردی انتشارات معید مهر را برای مطالعه انتخاب کردید. این اثر تنها قسمتی از مجموعه کتاب‌های کاربردی انتشارات معید است، تمام تلاش ما این بوده که موضوعات بیشتر مطرح شده در سطح جامعه را از انبوه موضوعات متنوع و گوناگون استخراج کنیم و به هر کدام جداگانه و تحت عنوان خاص در قالب یک کتاب بپردازیم تا علاوه بر اینکه برای دانشجویان و پژوهشگران حوزه حقوق جذاب باشد، بتواند برای مردم عادی جامعه و فاقد تحصیلات حقوقی هم مفید واقع شود.

در تهیه و تنظیم این کتاب، در کنار دانش نظری و تئوری پژوهشگران مجموعه معید، از تجربه عملی گروه وکلای این مجموعه نیز بسیار استفاده شده است تا شما خواننده گرامی با رویه عملی موضوع هرچه بهتر آشنا شوید، تمامی پرونده‌های مطروحه در مجموعه معید که روزانه آمار قابل توجهی را به خود جلب می‌کند با دقت و وسواس زیاد بررسی شده و نکات قابل ذکر آن در این کتاب بیان شده است.

در خاتمه ضمن تشکر از حسن انتخاب شما، صمیمانه انتقادات و پیشنهادات شما را پذیراییم.

پیشگفتار

جرایم محاربه و افساد فی الارض از جمله مهم‌ترین جرایم حدی هستند که شمار زیادی از آرای محاکم سالانه به این جرایم اختصاص می‌یابد. حد نوعی از مجازات است که موارد اعمال، نوع، میزان، کیفیت و شرایط اجرای آن در شرع مقدس اسلام مشخص و معین شده است. جرایمی که دارای مجازات حدی هستند در قانون مجازات اسلامی شمرده شده‌اند و با توجه به اصل قانونی بودن جرم و مجازات تنها حدودی که در قانون مجازات اسلامی احصاء شده‌اند در محاکم کیفری مورد رسیدگی قرار گرفته و سایر جرایمی که در شرع مقدس اسلام دارای مجازات حدی شناخته شده‌اند ولی در قانون ذکر نشده‌اند، در محاکم کیفری مورد تعقیب و رسیدگی قرار نمی‌گیرند، مانند ارتداد. جرایمی که دارای مجازات حدی حای هستند به‌لحاظ شرایط خاص پیش‌بینی شده، بسیار دشوار اثبات می‌شوند و به‌کاربردترین شک و شبهه ایجاد شده در خصوص ارتکاب یا وجود شرایط مورد نیاز برای تحقق این جرایم، مجازات حدی ساقط می‌شود.

جرایم محاربه و افساد فی الارض در حقوق و رویه‌ی قضایی محاکم ایران در شمار جرایم علیه امنیت و مصالح عمومی کشور محسوب می‌شوند. مجازات کیفری در مقابله با این جرایم رویکرد سختگیرانه‌ای دارند و قانون نیز مجازات‌های سنگینی برای این دو جرم در نظر گرفته است.

جرم محاربه که در ماده‌ی ۲۷۹ قانون مجازات اسلامی مورد اشاره قرار گرفته است، عبارتست از کشیدن سلاح به قصد جان، مال یا ناموس مردم یا ارباب^۱ آن‌ها، به‌نحوی که باعث ایجاد ناامنی در محیط گردد. جرم محاربه زمانی محقق می‌شود که فردی سلاح خود را به‌صورت علنی و آشکار، جهت تهدید جان، مال یا ناموس مردم نشان

داده و در محیط باعث ایجاد ناامنی شود طوری که مردم حاضر در محیط ترسیده و ارباب ایجاد شود. این جرم دارای چهار مجازات سنگین می باشد که قاضی در انتخاب یکی از آنها اختیار دارد.

جرم افساد فی الارض در ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی مورد اشاره قرار گرفته است و زمانی محقق می شود که فرد تعدادی از جرایم (که به صورت دقیق و مشخص در ماده ۲۸۶ شمرده شده اند همچون جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی، نشر اکاذیب، اختلال در نظام اقتصادی کشور و ...) را به صورت گسترده مرتکب می شود و در نتیجه ارتکاب این جرم به صورت گسترده، نتایج مهمی در کشور ایجاد می گردد مثل اینکه نظم عمومی کشور مختل شده و یا خسارت بسیار زیادی به جسم و مال افراد وارد می شود یا فساد بسیار وسیعی ایجاد گردد. مجازات این جرم هم در قانون مجازات اسلامی اعدام در نظر گرفته شده است.